

Uvjeti raspolaganja sredstvima maloljetnih osoba i osoba lišenih poslovne sposobnosti

UVODNE ODREDBE

Erste&Steiermärkische Bank d.d. (dalje: Banka) na temelju članka 4.8. Uvjeta raspolaganja sredstvima maloljetnih osoba i osoba lišenih poslovne sposobnosti i Općih uvjeta poslovanja Erste&Steiermärkische Bank d.d. s građanima, roditeljima/skrbnicima koji žele u Banci otvoriti račun ili štednju na ime maloljetne osobe ili osoba lišenih poslovne sposobnosti ovim Aktom Banke, pobliže objašnjava uvjete otvaranja, zatvaranja, raspolaganja sa sredstvima na računu maloljetnih osoba kao i osoba lišenih poslovne sposobnosti. Objašnjavaju se zakonska ograničenja te, općenito, svi uvjeti poslovanja po računima ili štednji maloljetnih osoba i osoba lišenih poslovne sposobnosti, a sve radi zaštite njihovih interesa i imovine kao i informiranja roditelja/skrbnika o njihovim pravima i obvezama po predmetnim računima ili štednji.

1. MALOLJETNE OSOBE

Roditelji imaju dužnost, pravo i odgovornost upravljati imovinom djeteta s pažnjom odgovornog roditelja, na način da je očuvaju i po mogućnosti uvećaju. Prihode od djetetove imovine roditelji mogu koristiti za njegovo uzdržavanje. Imovina djeteta se može otuđiti samo ako roditelji nemaju dovoljno vlastitih sredstava za djetetovo uzdržavanje, liječenje ili obrazovanje, a sredstva za to ne mogu osigurati na drugi način. Roditelji, bez obzira na to žive li zajedno ili odvojeno, ravnopravno, zajednički i sporazumno skrbe o djetetu i upravljaju imovinom djeteta, osim u slučajevima propisanim Obiteljskim zakonom. Ako je maloljetno dijete na temelju odluke nadležnog centra za socijalnu skrb stavljeno pod skrbništvo, djetetovom imovinom upravlja skrbnik kojeg imenuje nadležni centar za socijalnu skrb.

Roditelji ne smiju upravljati imovinom djeteta koju je dijete naslijedilo ili mu je darovana ako je ostavitelj ili darovatelj svojom voljom tako odredio.

Raspolaganje sredstvima maloljetnika na računima kod Banke utemeljeno je i usklađeno s Obiteljskim zakonom (NN 103/15, 98/19) i Mišljenjem nadležnog Ministarstva socijalne politike i mladih od 23.9.2014., klasa: 011-02/1201/3, ur. broj: 519-3-1-1/6-14-164, kao i dopunom Mišljenja Ministarstva socijalne politike i mladih od 17. 12.2015., klasa:552-04/15-05/6, ur. broj: 519-03-1-2/4-15-2.

Skrbništvo za djecu je oblik zaštite djeteta bez roditeljske skrbi, kojim se djetetu/štićeniku nadomješta roditeljska skrb. Centar za socijalnu skrb donosi rješenje o stavljanju djeteta pod skrbništvo i imenuje mu skrbnika. Skrbništvo nad djetetom prestaje stjecanjem poslovne sposobnosti, posvojenjem, prestankom zakonskih uvjeta za određivanje skrbništva nad djetetom i smrću djeteta.

1.1. Otvaranje, uplate i zatvaranje računa ili štednje na ime maloljetnog djeteta

Otvoriti račun ili štednju u ime maloljetnog djeteta može roditelj kao zakonski zastupnik bez prisutnosti djeteta. Pritom je u obvezi priložiti potrebnu dokumentaciju za otvaranje računa ili štednje i to za dijete:

- Izvod iz matične knjige rođenih ili Rodni list djeteta
- OIB djeteta

i za zakonskog zastupnika (roditelja/skrbnika):

- OIB roditelja/skrbnika
- za skrbnika: pravomoćno Rješenje Centra za socijalnu skrb da je imenovan skrbnikom
- identifikacijski dokument za zakonskog zastupnika.

Banka zadržava preslike dokumentacije predložene u izvorniku, a na temelju koje otvara račun ili štednju na ime maloljetnog djeteta.

Na račun ili štednju maloljetnog djeteta u eurima, osim roditelja kao zakonskih zastupnika, mogu uplaćivati i druge osobe, dok u ostalim valutama mogu uplaćivati isključivo zakonski zastupnici.

Zatvoriti račun ili štednju otvoren na ime maloljetnog djeteta roditelji mogu bez odluke suda u izvanparničnom postupku ako je u trenutku zatvaranja na računu ili štednji položen iznos do 1.327,23 EUR, uvažavajući pravila raspolaganja kako je navedeno u točki 1.2. ovog Akta. Za raspolaganje iznosom iznad 1.327,23 EUR mjesečno roditelji su obvezni ishoditi odobrenje/odluku nadležnog suda u izvanparničnom postupku.

1.2. Raspolaganje sredstvima na računu ili štednji maloljetnog djeteta

Roditelji kao zakonski zastupnici djeteta mogu na temelju mišljenja nadležnog Ministarstva socijalne politike i mladih od 23.9.2014., klasa: 011-02/12-01/3, ur. broj: 519-3-1-1/6-14-164 i dopune Mišljenja Ministarstva socijalne politike i mladih od 17.12.2015., klasa: 552-04/15-05/6, ur. broj: 519-03-1-2/4-15-2 raspolagati sredstvima na računu ili štednji maloljetnog djeteta u iznosu koji ne prelazi svotu od 1.327,23 EUR mjesečno (uključujući i 1.327,23 EUR). Za raspolaganje sredstvima maloljetnog djeteta u iznosu koji prelazi svotu od 1.327,23 EUR mjesečno, roditelji su obvezni ishoditi odluku nadležnog suda u izvanparničnom postupku i pisanu suglasnost drugog roditelja kad oba roditelja ostvaruju roditeljsku skrb. Pisana suglasnost drugog roditelja nije potrebna kad je odlukom suda o odobrenju raspolaganja imovinom djeteta odlučeno koji roditelj zastupa dijete u tom predmetu.

Kod raspolaganja sredstvima na računu ili štednji maloljetnog djeteta u Banci (uplata, isplata, oročenje, prekid oročenja...) uz predložene ugovora o oročenju i odgovarajuće identifikacijske isprave, roditelji mogu u okviru svoje roditeljske skrbi samostalno i pojedinačno raspolagati, neovisno o tome koji je od roditelja sklopio ugovor u ime djeteta s Bankom.

Smatra se da su roditelji sporazumni da svaki od njih samostalno i pojedinačno zastupa dijete, sve do drukčije izričite izjave jednog od roditelja ili dostave pravomoćne odluke suda u izvanparničnom postupku kojom je uređeno drukčije.

Roditelji ne mogu samostalno i pojedinačno raspolagati sredstvima na računu maloljetnika, neovisno o iznosu na njima ako su Banci predložili:

- rješenje suda u izvanparničnom postupku kojim je uređeno drukčije ili
- izričitu izjavu roditelja koji ostvaruje roditeljsku skrb o tome da ne postoji suglasnost između roditelja (u tom slučaju više niti jedan roditelj ne može raspolagati sredstvima bez odobrenja suda ili povlačenja izričite izjave o nesuglasnosti) ili
- sudski potvrđeni plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi kojim je uređeno drukčije raspolaganje računima maloljetnika.

Ako postoji izričita izjava roditelja koji ostvaruje roditeljsku skrb da nema suglasnosti između roditelja u odnosu na raspolaganje sredstvima maloljetnika, Banka će onemogućiti raspolaganje za oba roditelja po računima ili štednji djeteta sve dok:

- oba roditelja ne pristupe u Banku i suglase se s raspolaganjem do 1.327,23 EUR mjesečno ili
- roditelj koji je dao izričitu izjavu da nema suglasnosti u odnosu na raspolaganje imovinom maloljetnika ne dostavi izričitu pisanu suglasnost za raspolaganje do 1.327,23 EUR mjesečno drugog roditelja, na kojoj će biti ovjeren potpis tog roditelja ili

- se Banci dostavi odluka nadležnog suda u izvanparničnom postupku, kojom će jednom od roditelja ili oboma biti dozvoljeno raspolaganje sredstvima maloljetnika.

Sredstvima maloljetnika raspolaže samo jedan roditelj koji ostvaruje roditeljsku skrb ako je drugi roditelj ograničen ili lišen u ostvarivanju roditeljske skrbi na temelju pravomoćne odluke nadležnog tijela ili je umro, proglašen umrlim, ako je nepoznat ili je odsutan i nepoznatog boravišta.

U slučaju da bilo koji od roditelja na bilo koji način dovede u zabludu djelatnika Banke vezano za njegova prava i obveze u pogledu raspolaganja imovinom njegova djeteta (primjerice, predocjenjem nevažeće dokumentacije ili prešućivanjem relevantnih informacija), Banka neće snositi nikakvu štetu koja bi zbog takvog postupanja roditelja mogla nastati. Banka nije ovlaštena niti obvezna istraživati i utvrđivati međusobne odnose roditelja i djece, kao ni prava i obveze roditelja u odnosu na ostvarivanje roditeljske skrbi. Banka postupa u skladu s informacijama koje su dostavili roditelji ili nadležno tijelo na način propisan ovim Aktom.

Način raspolaganja imovinom maloljetnika, kako je prethodno navedeno, vrijedi do drukčije obavijesti i mišljenja Ministarstva, odnosno drukčije odluke nadležnog suda u izvanparničnom postupku ili promjene pozitivnih propisa.

2. POSLOVANJE SA SREDSTVIMA NA RAČUNU ILI ŠTEDNJI MALOLJETNOG DJETETA STJECANJEM POSLOVNE SPOSOBNOSTI PRIJE I NAKON PUNOLJETNOSTI

Maloljetna osoba stječe poslovnu sposobnost:

- punoljetnošću s navršenom 18. godinom života
- s navršenom 16. godinom života ako je stupila u bračni odnos.

Danom stjecanja poslovne sposobnosti, odnosno punoljetnosti, dijete / vlasnik računa ili štednje samostalno raspolaže sredstvima na vlastitom računu ili štednji te prestaje status roditelja kao zakonskog zastupnika, osim ako dijete nije stavljeno pod skrbništvo.

Maloljetna osoba s navršenom 15. godinom života slobodno raspolaže sredstvima koja potječu iz radnog odnosa u visini iznosa koji zarađuje, a zakonski zastupnik ima jednaka prava raspolaganja svim sredstvima kao kod maloljetne osobe. U slučaju bilo kakvog saznanja da takav maloljetnik raspolaganjem predmetnim sredstvima ugrožava svoje uzdržavanje potrebna je suglasnost roditelja ili skrbnika za raspolaganje.

U svrhu zaštite prava i interesa djeteta dužnost je roditelja pravodobno upoznati dijete da njegovom punoljetnošću prestaju prava i obveze roditelja kao zakonskog zastupnika te da dijete kao vlasnik računa u Banci preuzima sva prava i obveze kao poslovno sposobna osoba.

3. SKRBNISTVO ZA PUNOLJETNE OSOBE

Skrbništvo za punoljetne osobe, na temelju odredbi Obiteljskog zakona, podrazumijeva skrbništvo nad punoljetnom osobom lišenom poslovne sposobnosti ili djetetom koje je poslovnu sposobnost steklo sklapanjem braka, a koje je rješenjem suda lišeno poslovne sposobnosti. Sud će, u izvanparničnom postupku osobu koja se zbog duševnih smetnji ili drugih razloga nije sposobna brinuti o nekom od svojih prava, potreba ili interesa, ili koja ugrožava prava i interese drugih osoba o kojima se obvezna skrbiti, u tom dijelu lišiti poslovne sposobnosti. Takva osoba ne može biti potpuno lišena poslovne sposobnosti. Rješenjem o lišenju poslovne sposobnosti sud će odrediti radnje i poslove koje osoba nije sposobna samostalno poduzeti u odnosu na osobno stanje te imovinu. Skrbništvo nad punoljetnom osobom prestaje smrću štice, prestankom okolnosti zbog kojih je osoba pod skrbništvom, odnosno stjecanjem poslovne sposobnosti. Odluke vezano za imenovanje skrbnika i njegove ovlasti u odnosu na raspolaganje imovinom osobe lišene poslovne sposobnosti donosi nadležni centar za socijalnu skrb.

Raspolaganje sredstvima štice na računima kod Banke utemeljeno je i usklađeno s odredbama Obiteljskog zakona i odlukama nadležnih centara za socijalnu skrb.

Banka neće imati nikakvih obveza niti odgovornosti ako se klijentu poslovna sposobnost oduzme, a o čemu Banka nije pravodobno obaviještena. U svakom slučaju, ako postoji takva sumnja da je Klijent osoba kojoj je poslovna sposobnost oduzeta ili postoje razlozi da do toga dođe, Banka ima pravo zatražiti od nadležnih tijela odgovarajuće očitovanje u tom smislu i/ili uskratiti pružanje tražene usluge i/ili proizvoda i/ili otkazati bilo kakav ugovorni odnos s klijentom. Banka je ovlaštena, isključivo na temelju vlastite procjene, a u interesu Klijenta, privremeno obustaviti pružanje usluga i proizvoda Klijentu za kojeg posumnja iz bilo kojeg razloga da je osoba kojoj je poslovna sposobnost oduzeta ili postoje razlozi da do toga dođe.

3.1. Otvaranje, uplate i zatvaranje računa ili štednje na ime osobe lišene poslovne sposobnosti

Otvoriti račun ili štednju u ime osobe lišene poslovne sposobnosti (štićenika) može skrbnik bez njegove prisutnosti. Pritom je u obvezi priložiti potrebnu dokumentaciju za otvaranje računa ili štednje i to za štićenika i skrbnika:

- pravomoćno Rješenje Centra za socijalnu skrb o imenovanju skrbnika
- OIB štićenika
- OIB skrbnika
- identifikacijski dokument skrbnika.

Banka zadržava preslike dokumentacije predložene u izvorniku, a na temelju koje otvara račun ili štednju na ime osobe lišene poslovne sposobnosti.

Na račun ili štednju štićenika u eurima, osim skrbnika mogu uplaćivati i druge osobe, dok u ostalim valutama može uplaćivati isključivo skrbnik.

3.2. Raspolaganje sredstvima na računu ili štednji osobe lišene poslovne sposobnosti te zatvaranje računa ili štednje

Pravomoćnim rješenjem nadležnog centra za socijalnu skrb određuju se ovlaštenja skrbnika i opseg raspolaganja u odnosu na novčana sredstva na računima ili štednji štićenika, kao i cjelokupnu imovinu štićenika.